

D E C I Z I E

20 septembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ
lărgit al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul – Valeriu Doagă
Judecătorii – Tamara Chișca-Doneva, Iurie Bejenaru,
Ala Cobăneanu, Nicolae Craiu

examinând recursul declarat de lichidatorul Întreprinderii Municipale de Gestionare a Fondului Locativ nr. 16 din Chișinău, în procedura falimentului, întreprinderea individuală „Sacaliuc Cristina”, împotriva hotărîrii Curții de Apel Chișinău din 14 iunie 2017,

în cauza civilă intentată la cererea de validare a popririi înaintată de lichidatorul Întreprinderii Municipale de Gestionare a Fondului Locativ nr. 16 din Chișinău, în procedura falimentului, întreprinderea individuală „Sacaliuc Cristina” față de terțul poprit Consiliul municipal Chișinău,

c o n s t a t ă

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 25 ianuarie 2017 s-a trecut în procedura falimentului a Întreprinderii Municipale de Gestionare a Fondului Locativ nr. 16 din Chișinău (în continuare – ÎMGFL nr.16) și s-a desemnat în calitate de lichidator al debitorului ÎI „Burzacovschi Cristina” (în baza certificatului de schimbare a numelui nr. SN-IV 0061815 din 22 februarie 2017 a fost schimbat numele lichidatorului în Sacaliuc Cristina).

La 31 martie 2017 lichidatorul ÎMGFL nr. 16, ÎI „Sacaliuc Cristina” a depus cerere de validare a popririi împotriva terțului poprit, Consiliul municipal Chișinău.

În motivarea cererii a menționat că, în scopul executării obligației pecuniare, în calitate de persoană responsabilă de valorificare și lichidare a masei debitoare, prin somația expediată în adresa terțului poprit, a înființat poprirea, solicitând achitarea datoriei pentru energia termică în mărime de 33989,60 de lei, însă până în prezent terțul poprit nu a întreprins nici-o măsură pentru achitarea sumei.

Menționează că, Consiliul municipal Chișinău este proprietarul apartamentului nr. 37 din str. Liviu Deleanu nr.3, mun. Chișinău, și respectiv îi revin drepturi și obligații, fapt confirmat prin deschiderea contului personal la ÎMGFL nr. 16, deoarece Consiliul mun. Chișinău a acceptat prestarea și a beneficiat de servicii comunale în volum deplin, fără întreruperi, în conformitate cu normele și tarifele în vigoare.

Susține că potrivit informației privind situația despre achitarea serviciilor locativ comunale a apartamentului nr. 37 din str. Liviu Deleanu nr.3, mun. Chișinău s-a acumulat o datorie în sumă de 33989,60 de lei pentru energia termică livrată.

Consideră că terțul poprit are obligația de a achita costul serviciilor de prestare a energiei termice, fiind înștiințați prin intermediul facturilor de plată și somației.

Solicită validarea creanței terțului poprit Consiliul municipal Chișinău în mărime de 33989,60 de lei și încasarea de la Consiliul municipal Chișinău a datoriei pentru consumul energiei termice în mărime de 33989,60 de lei.

Prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 14 iunie 2017 s-a respins cererea de validare a popririi. S-a desființat poprirea privind încasarea de la Consiliul municipal Chișinău în beneficiul ÎMGFL nr. 16 a datoriei în sumă de 33989,60 de lei. S-a încasat de la ÎMGFL nr. 16 în bugetul de stat taxa de stat în mărime de 1019,60 de lei.

La 29 iunie 2017 lichidatorul ÎMGFL nr.16, ÎI „Sacaliuc Cristina” a depus recurs împotriva hotărârii Curții de Apel Chișinău din 14 iunie 2017 solicitând admiterea recursului, casarea hotărârii cu emiterea unei noi hotărâri de validare a popririi față de terțul poprit Consiliul municipal Chișinău în sensul formulat în cererea de validare a popririi.

În motivarea recursului a reiterat motivele de fapt și de drept invocate în cererea de validare a popririi, menționând că, proprietarul apartamentului, Consiliul mun. Chișinău, nu este lipsit de dreptul de a pretinde în ordine de regres plăți de la persoanele cărora ar fi putut să le acorde dreptul de instalare în apartament, circumstanță care în ședința instanței de insolabilitate nu a fost demonstrată.

Susține că potrivit deciziei Consiliului municipal Chișinău nr. 16/16 din 15 decembrie 2004, ÎMGFL nr. 16 i-a fost retras dreptul de gestiune asupra blocurilor locative aflate la balanța întreprinderii, acestea fiind transmise primului, fiind proprietar și care urmează să suporte cheltuielile aferente prestării serviciilor comunale și cu diligență să ducă evidența locatarilor din aceste blocuri.

Argumentează că instanța de insolabilitate corect a reținut dispozițiile pct.17 și pct.18 din Regulamentul cu privire la modul de prestare și achitare a serviciilor locative, comunale și necomunale pentru fondul locativ, contorizarea apartamentelor și condițiile deconectării acestora de la/reconectării la sistemele de încălzire și alimentare cu apă, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 191 din 19 februarie 2002 (în continuare – Regulamentul nr. 191/2002), însă au fost interpretate și aplicate eronat.

Invocând prevederile art.126 din Legea insolabilității, consideră că cererea de validare a popririi înaintată de către lichidatorul ÎMGFL nr.16, este întemeiată și urma a fi admisă.

Potrivit art.444 din Codul de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul declarat de lichidatorul ÎMGFL nr. 16, ÎI „Sacaliuc Cristina” urmează a fi respins,

În conformitate cu art. 445 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, precum și încheierile atacate cu recurs.

Conform art. 1 alin. (4) din Legea insolabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, procesul de insolabilitate se desfășoară în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă și cu cele ale prezentei legi.

Potrivit art. 8 alin. (1) din Legea insolvenței, hotărârile și încheierile instanței de insolvență pot fi atacate cu recurs în termen de 15 zile calendaristice din data pronunțării și numai în cazurile prevăzute expres de prezenta lege.

Colegiul reține că din materialele cauzei nu poate fi stabilit momentul comunicării recurentului a hotărârii Curții de Apel Chișinău din 14 iunie 2017 (f.d. 29-30) pentru a determina respectarea termenului legal de declarare a recursului, fiind expediată părților prin scrisoarea de însoțire cu nr. de ieșire 10888 din 26 iunie 2017 (f.d.31), însă recursul a fost declarat la 29 iunie 2017, fapt confirmat prin amprenta sigiliului aplicată pe cererea de recurs (f.d.33-36), prin urmare calea de atac se consideră exercitată în termen.

Materialele cauzei atestă că, lichidatorul a prezentat informația ÎM „Infocom” despre achitarea serviciilor locativ-comunale de către locatarul Ceban P.A. domiciliat pe adresa str. Liviu Deleanu nr.3, ap. 37, mun. Chișinău pentru perioada noiembrie 2001 – septembrie 2016, iar conform informației cu privire la datoria acumulată pentru energia termică de către locatarul Ceban P.A. domiciliat pe adresa str. Liviu Deleanu nr.3, ap. 37, mun. Chișinău pentru perioada de până la 01 martie 2017, constituie suma de 33989,60 de lei (f.d.7-13, 14).

Conform extrasului din contul personal al Consiliului municipal Chișinău din str. Liviu Deleanu nr. 3, ap. 37 se atestă că lipsesc date cu privire la proprietar sau locatar (f.d.16).

Prin decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 16/16 din 15 decembrie 2004 cu privire la transmiterea edificiilor și construcțiilor capitale de la balanța ÎM „Direcția locuințe” și întreprinderilor municipale de gestionare a fondului locativ (ÎMGFL nr.1-23) la balanța Consiliului municipal Chișinău s-a decis, *inter alia* de a transmite până la 01 februarie 2005 edificiile și construcțiile capitale de la balanța ÎM „Direcția locuințe” și întreprinderilor municipale de gestionare a fondului locativ (nr.1-23) la balanța Consiliului municipal Chișinău, conform registrului prezentat de Direcția generală economie, reforme, relații patrimoniale (f.d. 17).

Prin răspunsul Direcției Generale Economie, Reforme și Relații Patrimoniale a Consiliului municipal Chișinău nr. 07/11/144 din 13 februarie 2017, se atestă că potrivit pct. 4 din decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 16/16 din 15 decembrie 2004 „Cu privire la transmiterea edificiilor și construcțiilor capitale de la balanța ÎM „Direcția locuințe” și întreprinderile municipale de gestionare a fondului locativ (ÎMGFL nr. 1-23) la balanța Consiliul municipal Chișinău”, ÎMGFL nr. 16 i-au fost transmise în gestiune numai încăperile din str. O. Ghibu, 2/4 cu suprafața de 345,6 m.p. (f.d. 16).

La 10 martie 2017, terțul poprit, Consiliul municipal Chișinău a recepționat somația expediată de lichidatorul ÎMGFL nr.16, ÎI „Sacaliuc Cristina” prin care a solicitat achitarea sumei poprite în mărime de 33989,60 de lei (f.d.18-19).

Analizând legalitatea hotărârii Curții de Apel Chișinău din 06 februarie 2017 în limitele invocate în recurs, Colegiul constată că actul de dispoziție judecătorească contestat a fost emis cu respectarea normelor de drept material și procedural pertinente.

Conform art. 126 alin. (1), (2), (3) și (11) din Legea insolvenței, sînt supuse urmăririi silite prin poprire mijloacele bănești în numerar și fără numerar, în monedă națională și în valută străină, titlurile de valoare, alte bunuri mobile corporale care sînt datorate debitorului ori sînt deținute în numele său de un terț sau pe care acesta din urma i le va datora în viitor în temeiul unor raporturi juridice existente. De asemenea, pot fi poprite bunurile mobile corporale ale debitorului deținute de un terț în numele lui și

creanța cu termen ori sub condiție. În acest caz, poprirea nu va putea fi executată decât după ajungerea la termen ori de la data îndeplinirii condiției. Poprirea se înființează prin somație a administratorului insolvenței/lichidatorului și se comunică terțului menționat la alin.(1) împreună cu o copie certificată de pe hotărârea de intentare a procedurii de insolvență/faliment asupra debitorului. Prin somație se va pune în vedere terțului, care devine, potrivit alin.(1), terț poprit, interdicția de a plăti fără acordul administratorului insolvenței/lichidatorului sumele de bani sau de a transmite bunurile mobile pe care le datorează debitorului ori pe care i le va datora, declarându-le indisponibilizate. De la data comunicării somației de înființare a popririi și până la achitarea integrală a obligațiilor, inclusiv pe perioada suspendării urmăririi silite prin poprire, terțul poprit nu va face nicio altă plată sau operațiune care ar putea diminua bunurile indisponibilizate. Orice operațiune efectuată cu aceste sume sau bunuri după data comunicării somației de înființare a popririi este nulă. Când se popresc sume cu scadențe succesive, indisponibilizarea se întinde nu numai asupra sumelor ajunse la scadență, ci și asupra celor exigibile în viitor. Indisponibilizarea se întinde și asupra fructelor civile ale creanței poprite, și asupra oricăror alte accesorii născute chiar după înființarea popririi. Dacă din probele administrate rezultă că terțul poprit îi datorează sume de bani debitorului, instanța de insolvență va adopta o hotărâre de validare a popririi, prin care va încasa de la terțul poprit suma datorată debitorului, iar în caz contrar, va decide desființarea popririi. Poprirea înființată asupra unei creanțe cu termen sau sub condiție poate fi validată, dar hotărârea nu poate fi executată decât după ajungerea creanței la termen sau la data îndeplinirii condiției, după caz. Dacă sumele sînt datorate periodic, poprirea se validează atît pentru sumele ajunse la scadență, cît și pentru cele care vor fi scadente, în ultimul caz validarea producîndu-și efectele numai la data cînd sumele devin scadente.

Prin urmare, din normele enunțate se desprinde că sunt supuse urmăririi silite, prin poprire mijloacele bănești care sunt datorate debitorului în temeiul unor raporturi juridice existente. Totodată, Legea insolvenței obligă debitorul, care înaintează cererea de validare a popririi, de a face dovada existenței creanței pe care o are împotriva terțului poprit.

La caz, Colegiul reține că potrivit informației ÎM „Infocom” (f.d.7-13) și a SA „Termoelectrica” (f.d. 14), de energia termică furnizată a beneficiat Ceban P.A., iar acestea nu demonstrează că dreptul de proprietate asupra apartamentului 37 din str. Liviu Deleanu nr.3, mun. Chișinău aparține terțului poprit, Consiliul municipal Chișinău, or potrivit art. 321 alin. (2) din Codul civil, în cazul bunurilor imobile, dreptul de proprietate se dobîndește la data înscrierii în registrul bunurilor imobile, cu excepțiile prevăzute de lege.

În acest sens, instanța de recurs reține întemeiată concluzia instanței de insolvență precum că lichidatorul ÎMGFL nr. 16 ÎI „Sacaliuc Cristina” nu a prezentat probe care ar demonstra obligația Consiliului municipal Chișinău de achitare a datoriei pentru energia termică furnizată.

Mai mult, la materialele cauzei lipsesc probe, care ar face dovada că terțul poprit a beneficiat de serviciile furnizate de ÎMGFL nr.16, în situația în care apartamentul respectiv a fost gestionat de ultimul și care urma să supravegheze cărui consumator se furnizează serviciile contractate de ÎMGFL nr.16 de la furnizori, or, în conformitate cu art. 118 alin. (1) din Codul de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească

circumstanțele pe care le invocă drept temei pretențiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

În consolidarea opiniei, Colegiul menționează că potrivit pct.17 din Regulamentul nr. 191/2002, plățile pentru serviciile locative, comunale și necomunale se percep de la proprietarii, chiriașii și locatarii caselor individuale, apartamentelor/ încăperilor locuibile în cămine și încăperilor nelocuibile din bloc conform contractelor, în baza conturilor (bonurilor) lunare respective pentru fiecare tip de serviciu, eliberat de furnizori, gestionari sau prestatorii de servicii.

Astfel, alegațiile recurentului precum că proprietarul apartamentului, Consiliul mun. Chișinău, nu este lipsit de dreptul de a pretinde în ordine de regres plăți de la persoanele cărora ar fi putut să le acorde dreptul de instalare în apartament, circumstanță care în ședința instanței de insolabilitate nici nu a fost demonstrată, Colegiul nu le poate reține, deoarece acestea deși au un caracter declarativ și irațional nu pot fi luate în considerare întru susținerea recursului.

Mai mult, decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 16/16 din 15 decembrie 2004 nu este aptă să confirme că ÎMGFL nr. 16 i-a fost retras dreptul de gestiune asupra blocurilor locative aflate la balanța întreprinderii, acestea fiind transmise primului, în situația în care la pct.1 din decizie este stabilit termenul de până la 01 februarie 2005 (f.d.17). De asemenea, recurentul n-a prezentat nici un act juridic credibil care ar fi capabil să ateste existența raportului juridic cu Consiliul municipal Chișinău, cât și exigibilitatea, lichiditatea și certitudinea creanței pe care pretinde că o deține față de ultimul.

Colegiul menționează că, în litigiile respective, în cazul acțiunilor intentate de administratorul insolabilității/lichidatorul, în care ca obiect al litigiului este încasarea de la terț a unei datorii (inclusiv în cazul desființării popririi de către instanță în urma existenței unui litigiu de drept), aceasta nu poate fi caracterizată ca bun ce face parte din masa debitoare, deoarece nu se afla în proprietatea debitorului la momentul intentării procesului de insolabilitate, astfel de acțiuni de încasare a unei datorii (inclusiv în cazul desființării popririi de către instanță în urma existenței unui litigiu de drept în care debitorul insolubil este reclamant) urmează a fi examinate în instanțele de drept comun, potrivit competenței.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că, argumentele invocate în recurs sunt neîntemeiate, iar hotărîrea Curții de Apel Chișinău din 14 iunie 2017 a fost emisă cu respectarea normelor de drept procedural și material, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia respingerii recursului declarat de lichidatorul ÎMGFL nr. 16, ÎI „ Sacaliuc Cristina” și menținerii hotărîrii instanței de insolabilitate.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de lichidatorul Întreprinderii Municipale de Gestionare a Fondului Locativ nr. 16 din Chișinău, în procedura falimentului, întreprinderea individuală „Sacaliuc Cristina”.

Se menține hotărîrea Curții de Apel Chișinău din 14 iunie 2017 în cauza civilă intentată la cererea de validare a popririi înaintată de lichidatorul Întreprinderii

Municipale de Gestionare a Fondului Locativ nr. 16 din Chişinău, în procedura falimentului, întreprinderea individuală „Sacaliuc Cristina” faţă de terţul poprit Consiliul municipal Chişinău.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Preşedintele şedinţei,
judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Tamara Chişca-Doneva

Iurie Bejenaru

Ala Cobăneanu

Nicolae Craiu